

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТВОРЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ «СОНЯШНИК»

ЗАВДАННЯ VII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ УКРАЇНОЗНАВЧОЇ ГРИ
“СОНЯШНИК” - 2016

 СОНЯШНИК®
Українознавча гра

10-11 КЛАСИ

gra-sonyashnyk.com.ua

СОНЯШНИК -2016

10-11 класи (1 бал)

1. Сьогодні це місто має почесне звання «Культурна столиця України».

а) Львів; б) Київ; в) Харків; г) Одеса; д) Полтава.

2. Якщо речі, то особисті, якщо склад, то особовий. Що може бути як особовим, так і особистим?

а) щастя; б) займенник; в) справа;
г) охорона; д) речення.

3. З літературної спадщини Івана Нечуя-Левицького інтелігенції присвячено твір

а) «Бурлачка»;
б) «Микола Джеря»;
в) «Кайдашева сім'я»;
г) «Хмари»;
д) «Старосвітські батюшки та матушки».

4. Твір «Ой ти, дівчино, з горіха зерня...» написано на зразок української народної ліричної пісні «Ой ти, дівчино, горда і пишна...». Уперше пісню «Ой ти, дівчино, з горіха зерня...» виконав Дмитро Гнатюк 1956 року на ювілейному концерті на честь

сторіччя автора. Автором твору є

- а)** Тарас Шевченко;
- б)** Дмитро Загул;
- в)** Леонід Глібов;
- г)** Євген Гребінка;
- д)** Іван Франко.

5. З поданих нижче складних іменників відрізняється від інших родом

- а)** *крем-сода*;
- б)** *виставка-продаж*;
- в)** *замок-блискавка*;
- г)** *сукня-костюм*;
- д)** *програма-максимум*.

6. Одного разу один чиновник у відрядженні наслухався кримінальних оповідок одного балакучого візника, що згодом спричинилося до появи одного нарису, однієї повісті й одного роману. Чиновника зображено на рисунку

7. Хто в українській літературі є «побратимом» пана Журдена з комедії Жана-Батіста Мольєра «Міщанин-шляхтич»?

- а) возний Тетерваковський;
- б) Наум Дрот;
- в) Омелько Кайдаш;
- г) Чіпка Варениченко;
- д) Мартин Боруля.

8. Подивіться на групу слів:

подих (доля) лінія.

Розгадавши секрет, оберіть, яке слово має стояти в дужках у групі

пиріг (...) миска.

- а) рима;
- б) риса;
- в) ріка;
- г) писк;
- д) грам.

9. До жанру настінного живопису водяними фарбами по сирій штукатурці у своїй поезії звертається

- а) Іван Франко;
- б) Леся Українка;
- в) Павло Тичина;
- г) Іван Драч;
- д) Ліна Костенко.

10. 1844 р. під назвою «Чигиринський Кобзар» вийшло друге видання «Кобзаря» Т. Г. Шевченка. До

нього, крім восьми творів, що увійшли до першого видання збірки, поет додав присвячену Василю Григоровичу поему

- а) «Гайдамаки»;
- б) «Кавказ»;
- в) «Сотник»;
- г) «Неофіти»;
- д) «Гамалія».

11. Перед вами назви осіб, властиві розмовній мові:

зірвиголова, дурисвіт, варивода, загнибіда, пришийхвіст.

Знайдіть рядок, у якому подано характеристику цих осіб відповідно.

- а) шахрай – вередун – підлабузник – сміливець – скнара;
- б) вередун – підлабузник – скнара – шахрай – сміливець;
- в) сміливець – шахрай – вередун – скнара – підлабузник;
- г) підлабузник – скнара – сміливець – вередун – шахрай;
- д) скнара – сміливець – шахрай – підлабузник – вередун.

12. Цьому фразеологізму близько двох тисяч років. Його автор – давньоримський поет Ювенал – писав: «Доля наділяє царство рабам, полоненим, тільки щасливців таких менше, ніж...». Про який фразеологізм ідеться?

- а) цвіту в городі;
- б) оселедців у бочці;
- в) піску морського;
- г) білих ворон;
- д) зір на небі.

13. У якому рядку всі слова в словосполученнях мають бути записані з великої літери?

- а)** *майдан незалежності, збройні сили України, римська імперія, епоха відродження;*
- б)** *новий рік, площа свободи, київський будинок учителя, північний полюс;*
- в)** *дев'яте травня, чорне море, галактика туманність андромеди, національна академія наук України;*
- г)** *біла церква, галактика велика магелланова хмара, папа римський, нобелівська премія;*
- д)** *8 березня, президент України, чумацький шлях, булонський ліс.*

14. Якому поетові Іван Драч присвятив такі рядки:

*Поете мій! Клятвою гордо клянусь
Слова ці знаменом нести до загину,
Слова ці вишневі з запечених уст:
«Любіть Україну! Любіть Україну!»*

- а)** Павлові Тичині;
- б)** Володимирові Сосюрі;
- в)** Олександрові Олесю;
- г)** Миколі Вороному;
- д)** Максимові Рильському.

**15. П'ятистоповий ямб, мов з міді литий,
Два з чотирьох, два з трьох рядків куплети,
Пов'язані в дзвінкі рифмові сплети...**

Перед вами уривок з твору Івана Франка, що містить «інструкцію», за якою слід писати

- а)** оди; **б)** сонети; **в)** тріолети; **г)** елегії; **д)** епіграми.

10–11 класи (3 бали)

16. Наголошенням на діаметральному переосмисленні відомого фольклорного джерела частка не виступає в назві твору

- а)** Максима Рильського;
- б)** Миколи Зерова;
- в)** Євгена Маланюка;
- г)** Ліни Костенко;
- д)** Василя Стуса.

17. Цей талановитий актор та режисер тяжів у своїй творчості до експериментів та експресіонізму. Про нього говорили, що він здатний «поставити таблицю множення». Він створив нове, молоде віяння в театральному житті, а пізніше через нерозділене кохання вистрілив собі в груди. Ідеться про

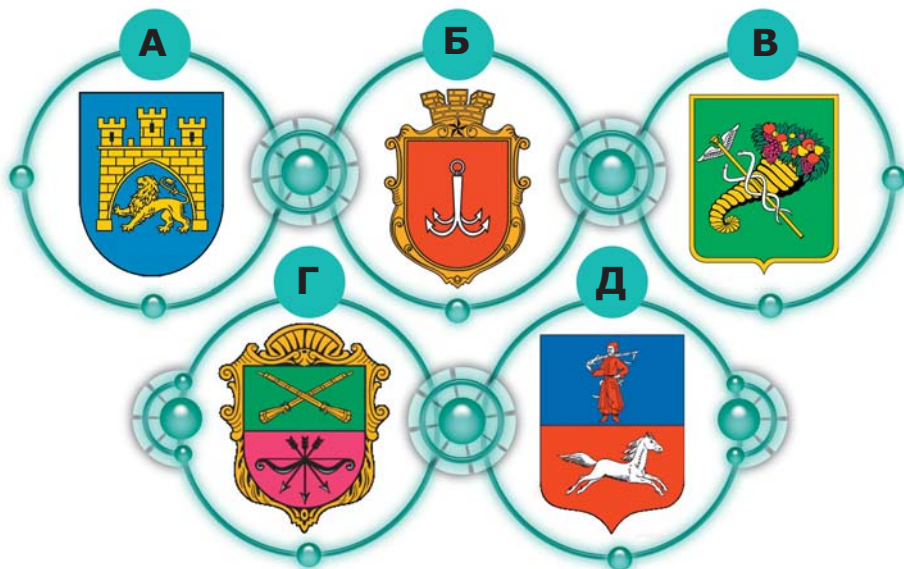
- а)** Олександра Довженка;
- б)** Миколу Садовського;
- в)** Леся Курбаса;
- г)** Івана Карпенка-Карого;
- д)** Марка Кропивницького.

18. Одним із перших у світовій літературі питання копірайту (дотримання авторських прав) порушив давньоримський поет Публій Вергілій Марон у вірші «Sic vos non vobis...» («Так ви не для себе гнізда збиваєте, птиці»). В українській літературі до цього питання першим звернувся

- а) Григорій Сковорода;
- б) Іван Вишенський;
- в) Іван Котляревський;
- г) Григорій Квітка;
- д) Тарас Шевченко.

19. Назва цього міста має форму жіночого роду.

20. У наведеному нижче уривку один знаний літературний твір «замасковано» під інший:

*Карпо, усе допивши з кубка,
Рукою свій пригладив чуб:
«Ох, Мотрю, ти моя голубка!
Я в правді твердий так, як дуб».*

Правильно вказано автора «замаскованого» твору й автора «маски» в рядку

- а)** Тарас Шевченко та Григорій Квітка;
- б)** Іван Франко та Панас Рудченко;
- в)** Іван Котляревський та Іван Левицький;
- г)** Лариса Косач і Ольга Кобилянська;
- д)** Євген Маланюк і Пантелеймон Куліш.

21. Своєю розлого-пейзажною появою в літературному творі втручання цензури завдячує село

- а)** Компаніївка;
- б)** Семигори;
- в)** Піски;
- г)** Тополівка;
- д)** Кононівка.

22. В «Енеїді» Івана Петровича Котляревського національний колорит посилюють «українізовані» імена героїв: *Енеєчко, Лавісонько, Еврусь* тощо. Письменник навіть вигадав патронімічне «прізвище» для Енея. Саме за допомогою вигаданого українським митцем прізвища до головного героя звертається Сивілла. Яким прізвищем наділив Енея Іван Котляревський?

- а)** Афродітович;
- б)** Пріамський;
- в)** Анхізенко;
- г)** Ідовецький;
- д)** Троянський.

23. Из наведених сполук не відповідає лексичним нормам української мови

- а)** половинна цегла;
- б)** половинчата політика;
- в)** половинна доза;
- г)** половинчасті заходи;
- д)** половинне рішення.

24. Українці постійно співіснують з народами-сусідами, відчуваючи їхній вплив на своїй культурі й побуті. Українська мова, запозичуючи слова мов-сусідів, часто переосмислює їх: якісь слова змінюють значення, якісь стають рідковживаними чи діалектними.

Прочитайте кримськотатарські слова й розгляньте подані нижче фото.

Gerdanliq (вимовляємо ґерданликх),
zerdali (зердалі),
çuval (чувал),
qarğa (кхарга),
filcan (фільджан),
buğa (буга).

Як треба розташувати фото, щоб вони відповідали порядку слів?

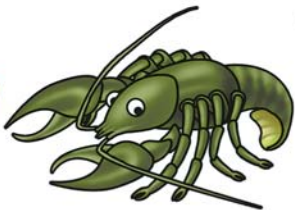
- а) 1, 5, 2, 4, 3, 6;
- б) 2, 3, 4, 1, 6, 5;
- в) 3, 6, 1, 5, 4, 2;
- г) 6, 3, 2, 1, 5, 4;
- д) 2, 5, 1, 6, 3, 4.

25. Одна із зашифрованих пар слів не така, як решта. Знайдіть її.

Б

1

'

Д а -

-

1

“

”

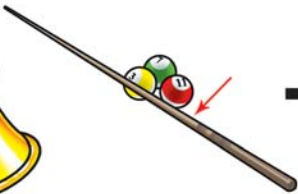

В

1

”””

-

1

Г

”””

1
СЛ

””

Д

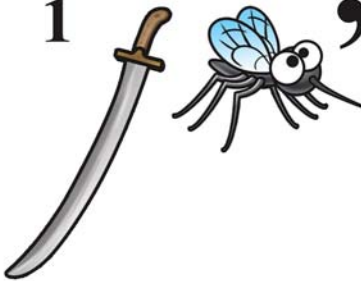
4, 5

”

1

”””

2

10–11 класи (5 балів)

26. Усічене звертання, назва жителя Київської Русі та особовий займенник складають назву цього прозового твору.

- а) «Марія»;
- б) «Земля»;
- в) «Мати»;
- г) «Маруся»;
- д) «Тигролови».

27. Цю рослину в середньовічній Європі називали турецьким або арабським житом. На терени України її привезли після візантійського походу князя Святослава. Люди полюбили цю рослину, вигадали багато страв із неї. Одній із таких страв українське прислів'я приписує не дуже гарну рису людської вдачі. Про який фразеологізм ідеться?

- а) *Казала кума – дам пшона, а у неї самої нема;*
- б) *Вівсяна каша хвалилась, нібито з маслом родилась;*
- в) *Не вродив мак – перебудем так;*
- г) *Рис розсипав – не збереш, сказав слово – не вернеш;*
- д) *Гречана каша сама себе хвалить.*

28. Учені припускають, що ці різні зараз за значеннями слова, пов'язані з 14 жовтня, мають спільного попередника, який зіставляється з болгарським словом зі значенням 'кількість', сербським зі значеннями 'номер', 'число', 'кількість'. Визначте ці

слова.

- а)** згага – спрага;
- б)** копія – копил;
- в)** доба – подоба;
- г)** зброя – збруя;
- д)** рабатка – робота.

29. Групу традиційних шкіряних промислів і ремесел складають кожухарство, шапкарство, шевське ремесло, а також чинбарство. Чим займалися чинбарі?

- а)** вичиняли хутро, шили з нього вироби;
- б)** виготовляли ремінну збрую;
- в)** чинили й обробляли шкіри;
- г)** шили чоботи;
- д)** шили різний одяг.

30. На території сучасної України народилися всі названі письменники, окрім одного. Виберіть відповідне прізвище.

- а)** Ольга Кобилянська;
- б)** Михайло Булгаков;
- в)** Анна Ахматова;
- г)** Шолом Алейхем;
- д)** Джозеф Конрад.

Долучайтеся до
наших сторінок:

vk.com/gra_helianthus
vk.com/gra_sonyashnyk

[facebook.com/
gra.helianthus](https://facebook.com/gra.helianthus)

[facebook.com/
sonyashnyk.gra](https://facebook.com/sonyashnyk.gra)

БУДЬТЕ
ЗАВЖДИ В КУРСІ
ОСТАННІХ ПОДІЙ!

інтернет-магазин канцтоварів
халва

halwa.com.ua

★ +38 (067) 177-07-87;
☎ +38 (099) 600-87-87;
life: +38 (063) 896-20-01;
✉ e-mail: shop.halwa@gmail.com

Геліантус™

helianthus.com.ua

15
ГРУДНЯ
2016

ГЕЛІАНТУС™ ЗАПРОШУЄМО ВЗЯТИ УЧАСТЬ У МІЖНАРОДНІЙ ТРИРОЗНАВЧІЙ ТРІ "ГЕЛІАНТУС"

РЕЄСТРАЦІЯ
З 1 ВЕРЕСНЯ ДО 15 ЛИСТОПАДА
2016 РОКУ

helianthus.com.ua